

بسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	سوالات امتحانی پایانی نوبت دوم درس : علوم و فنون دهم	تاریخ امتحان: روز مورخ
کلاس:	مدرسه: نمونه دولتی فهیمه	مدت امتحان: دقیقه - شروع : صبح
	خرداد ماه سال تحصیلی 1402	توجه:
شرح سوال		ردیف
0.5	مبانی تحلیل متن و تاریخ ادبیات درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید: الف) فارسی باستان در اوخر دوره اشکانیان و اوایل دوره ساسانیان رایج بود. ب) (گسترش عرفان تصوف) از دلایل توجه نویسنده‌گان به فارسی نویسی است.	1 غ غ ص ص
0.5	واژه مناسب را پیدا کنید: الف) تثر موزون را به کمال رسانده است. (ابوالفضل میبدی- خواجه عبدالله انصاری) ب) شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در این دوره به پختگی رسید. (دوره سلجوقیان- دوره غزنیان)	2
1	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید: الف) موضوع کتاب شاهنامه ابومنصوری چیست? ب) پدر شعر فارسی لقب کدام شاعر است?	3
1	دو مورد از عوامل پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی را از قرن سوم تا میانه قرن پنجم نام ببرید.	4
1	سبک شناسی دو مورد از ویژگی های فکری سبک سده های پنجم و ششم را نام ببرید.	5
0.5	یک اثر مربوط به نثر دوره غزنی- سلجوقی و یکی از شاعران سبک خراسانی را نام ببرید.	6
0.5	منظور از "سبک" در اصلاح ادبی چیست؟	7
1	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید: الف) سبک دوره سلجوقی را باید سبک ..... نام نهاد. ب) بر اساس تقسیم بندی ارسطو، نامگذاری سبک ها به نام "تعلیمی" یا "فکاهی" بر اساس ..... است.	8
1	موسیقی شعر واژه "جنگ آور" را یکبار با حذف همze و یکبار با در نظر گرفتن همze تقطیع هجایی کنید و علائم آن را مشخص کنید	9
0.5	از میان واژگان زیر، واژگانی را که در آنها، "و" صامت است را مشخص کنید. گونیا- وحدانیت- مبارک- شکور- مشتاق- وجдан- خداجو	10
1	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید (علامت گذاری هجایها فراموش نشود): "میسوزم از فراقت، روی از حفا بگدان / هجران بلای ما شده، یا رب بلا بگدان"	11

1	<p>ابیات زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید:</p> <p>1- هرچند که هرگز نرسیدم به وصالت عمری که حرام تو شد ای عشق حلالت)</p> <p>کی بوده ای نهفته که پیدا کنم تو را؟!</p> <p>2- (کی رفته ای ز دل، که تمّنا کنم تو را؟! الف) کدام بیت ردیف دارد؟ عبارت ردیف را بنویسید. ب) حروف اصلی بیتی که حرف الحاقی دارد را بنویسید. ج) قاعده قافیه بیت شماره (2) چیست؟</p>	12
0.5	<p>(قافیه درونی) و (ذوقافیتین) ویژگی کدام یک از ابیات زیر است؟</p> <p>الف- (گزید از غنیمت طرایف بسی / کز آن سان نبیند طرایف کسی)</p> <p>ب- (در رفتن جان از بدن، گویند هر نوع سخنی / من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم میرود)</p>	13
0.5	علم عروض را تعریف کنید.	14
0.5	<p>کدام یک از واژگان مقابل، دو هجای کوتاه دارد؟</p> <p>(سنگر- عبادت- سبلان- صحراء- دشمن- ستاره)</p>	15
0.5	<p>زیبایی شناسی</p> <p>در کدام بیت (واژه آرایی) و در کدام بیت (واژه آرایی) دیده می شود؟</p> <p>الف- (شب است و شاهد و شمع و شراب و شیرینی/ غنیمت است چنین شب که دوستان بینی)</p> <p>ب- (اگر برود جان ما، طلب وصل دوست/ حیف نباشد که دوست، دوست ترا از جان ماست)</p>	16
1	<p>نوع سجع را در عبارات زیر مشخص کنید و کلمات مسجع را نشان دهید:</p> <p>الف- (ملک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع).</p> <p>ب- (محبت را غایت نیست، از بهر آنکه محبوب را نهایت نیست).</p> <p>ج- (عصاره‌ی تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی نخل باسق)</p> <p>د- (متکلم را تا کسی عیب نگیرد سخنمش صلاح نپذیرد).</p>	17
1	<p>در کدام بیت آرایه موازن و در کدام بیت آرایه ترجیح دیده می شود؟ ارزش ادبی کدام یک بالاتر است؟ چرا؟</p> <p>الف- (چرخ ار چه رفیع، خاک پایت/ عقل ار چه بزرگ، طفل راهت)</p> <p>ب- (فسخ کن این آیت ایام را/ مسخ کن این صورت اجرام را)</p>	18
2.5	<p>انواع جناس را در ابیات زیر بنویسید و زیر کلماتی که این جناس ها را تشکیل داده اند، خط بکشید.</p> <p>الف- (زمانه قرعه نو میزند به نام شما/ خوش اش شما که جهان میرود به کام شما)</p> <p>ب- (زد به دلم در آتشی، عشق بتی که نام او زهره و آفتاب را زهره به آب می کند)</p> <p>پ- (کفر است در طریقت ما کینه داشتن/ آین ماست سینه چو آینه داشتن)</p> <p>ت- (ز مشرق سر کوی آفتاب طلعت تو/ اگر طلوع کند طالع همایون است)</p> <p>ث- (هر که گوید کلاع چون باز است/ نشنوندش که دیده ها باز است)</p>	19

2.5	<p>نقد و تحلیل نظم و نثر</p> <p>شعر زیر، که ابیاتی منتخب از فردوسی است را بخوانید و به سوالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>چو رهام گشت از کشانی ستوه/بیچید زد روی و شد سوی کوه ز قلب سپه اندر آشفت طوس/بzd اسپ، کاید بر اشکبوس تو قلب سپه را به آین بدار/ من اکنون پیاده کنم کارزار مرا مادرم نام مرگ تو کرد/زمانه مرا پتک ترگ تو کرد کشانی بود گفت: بی بارگی /به کشتن دهی سر به یکبارگی (الف) دو ویژگی زبانی شعر را نام ببرید. (ب) قالب شعر چیست? (پ) دو ویژگی فکری از سبک متعلق به این شعر را نام ببرید.</p>	20
1.5	<p>متن زیر را بخوانید و سه ویژگی مهم آن را مشخص نمایید.</p> <p>بازرگانی بود بسیار مال و او را فرزندان در رسیدند و از کسب و حرفت اعراض نمودند و دست اسراف به مال او دراز کردند. پدر موعظت و ملامت ایشان واجب دید و در اثنای آن گفت که: ای فرزندان! اهل دنیا جویان سه رتبه اند و بدان نرسند، مگر به چهار خصلت؛اما آن سه که طالب آنند، فراخی معیشت است و رفت منزلت و رسیدن به ثواب آخرت؛ و آن چهار که به وسیلت آن بدین اغراض توان رسید، الفگدن مال است از وجه پسندیده و ...</p>	21
	توضیحات لازم :	
	-1	
	-2	
20	جمع نمرات:	شاد و موفق و پیروز باشید.

پاسخ سوالات امتحانی پایانی نوبت دوم درس : علوم و فنون دهم	مدیریت آموزش و پرورش:	تاریخ امتحان: روز مورخ												
نام و نام خانوادگی :	مدرسه:	مدت امتحان: دقیقه - شروع : صبح												
کلاس:	خرداد ماه سال تحصیلی	توجه:												
ردیف	شرح پاسخ	نمره												
1	الف-غ ب-ص	0.5												
2	الف: خواجه عبد الله انصاری ب: دوره سلجوقیان	0.5												
3	الف: تاریخ گذشته ایران ب: رودکی	1												
4	توسعه‌ی مدارس و مراکز تعلیم- لشکرکشی‌ها و فتوحات غزنویان	1												
5	رواج هجو- رواج حسّ دینی	1												
6	شاعر سبک خراسانی: فردوسی، رودکی، عنصری و... نشر دوره غزنوی- سلجوقی: قابوس نامه، کیمیای سعادت	0.5												
7	شیوه‌ی خاص یک اثر یا آثار ادبی	0.5												
8	بینابین- هدف	1												
9	با حذف همزة: <table border="1"><tr><td>وَرَ</td><td>كَانَ</td><td>جَنَ</td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr></table> بدون حذف همزة: <table border="1"><tr><td>وَرَ</td><td>ءَا</td><td>جَنَّ</td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>U-</td></tr></table>	وَرَ	كَانَ	جَنَ	-	-	-	وَرَ	ءَا	جَنَّ	-	-	U-	1
وَرَ	كَانَ	جَنَ												
-	-	-												
وَرَ	ءَا	جَنَّ												
-	-	U-												
10	وحدانیت - وجودان	0.5												
11	الف: بیت دوم (کنم تو را) عبارت ردیف است ب: ال مصوت+صامت بیت اول/ حروف الحاقی: ت ج: قاعده (1): حرف روی : (آ)	1												
12	الف- ذوقافیتین: ظرایف- طوایف/ کسی و بسی ب- قافیه درونی: بدن، سخن، خویشتن	0.5												
13	علمی که قواعد وزن شعر و طبقه بندی وزن ها را از جنبه‌ی نظری و عملی تعیین می‌کند.	0.5												
14	ستاره سیلان	0.5												
15	- U U	U - U												

0.5		الف: واج آرایی "ش" ب: واژه آرایی کلمه "دوست"	16
1		الف: باطل و ضایع (متوازن) ب: غایت و نهایت (مطرف) ج: فایق و باسق (متوازی) د: نگیرد و نپذیرد (مطرف)	17
1		الف: موازن ب: ترصیع ارزش ادبی ترصیع چون همه سجع ها متوازی هستند بالاتر است.	18
2.5		الف: نام و کام: اختلافی ب: زهره و زهره: حرکتی پ: آینه و آینه: افزایش / کینه و سینه: اختلافی ت: طلعت، طلوع، طالع: اشتراق ث: باز (نوعی پرنده) و باز (گشوده): همسان	19
2.5		الف: واژگان کهن مثل: (تپک، کارزار، ستوه)/ سادگی زبان شعر ب: مشنوی پ: روح شادی و نشاط- واقع گرایی- روح حماسه- معشوق زمینی	20
1.5		نشر داستانی- آوردن مترادف ها و توضیحات فراوان- استفاده از آرایه های ادبی	21
		توضیحات لازم: -1 -2	
20	جمع نمرات:	شاد و موفق و سربلند باشید.	

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد